

ЗЕЛЕНА КНИГА НА ПРОЕКТ ENDURANCE

СЪДЪРЖАНИЕ

ЗА ПРОЕКТ ENDURANCE	3
ВЪВЕДЕНИЕ – СПОРТЪТ И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО КАТО ИЗОЛИРАНИ ОБЛАСТИ	4
КАКВИ СА ОБЩИТЕ ЧЕРТИ И ВРЪЗКИТЕ МЕЖДУ СПОРТА И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО?	6
КОИ СА ЛИПСВАЩИТЕ ЕЛЕМЕНТИ ВЪВ ВРЪЗКАТА МЕЖДУ СПОРТА И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО?	7
КАК ПЕРСОНАЛИЗИРАНОТО ОБУЧЕНИЕ И ОБРАЗОВАНИЕ МОГАТ ДА ЗАПЪЛНЯТ ТАЗИ ПРАЗНИНА?	8
ПРЕДЛОЖЕНИЯТ ПОДХОД НА ПРОЕКТ ENDURANCE И НАУЧЕНИТЕ УРОЦИ	9
ОБОБЩЕНИ ПРЕПОРЪКИ, ОСНОВАНИ НА ОПИТА НА ПРОЕКТ ENDURANCE, НАСОЧЕНИ КЪМ ЕКОСИСТЕМИТЕ НА СПОРТА И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО	11
ИЗСЛЕДОВАТЕЛИ	13
ОТКАЗ ОТ ОТГОВОРНОСТ	14

ЗА ПРОЕКТ ENDURANCE

Спортът е най-популярната развлекателна дейност, която от векове е важен елемент на обществото. Предприемачеството също е интегрална част от обществата от векове, като подпомага хората да израстват социално и икономически. Европа инвестира много в образованието по предприемачество (ОП), за да поддържа икономическия растеж и социалното включване. ЕС също така признава необходимостта да се преосмисли начина на идентифициране, преподаване и възпитание на предприемачеството. Връзките между спорта и предприемачеството са многобройни, но рядко се разпознават и рядко се ползват в максимален капацитет. Двете рядко се срещат заедно в ПОО (професионално образование и обучение) като ефективно свързани дейности със синергични връзки. Слабото присъствие на ОП в спортно ориентирани дисциплини за развиване на така необходимите предприемачески умения и липсата на адаптирано обучение по предприемачество предполагат необходимостта от целенасочени интервенции.

Съ-финансираният по програма Еразъм+ на Европейския съюз проект ENDURANCE, „преосмисля“ преподаването и изучаването на предприемачество въз основа на общите основи между спорта и предприемачеството, като решителност, постоянство, самоувереност, издръжливост, спазване на правила, екипност, самостоятелност, конкуренция, успех/неуспех и т.н.

Целта на проект ENDURANCE е да възроди предприемаческия дух, да модернизира начина, по който предприемачеството е отразено в ПОО и да:

- 1) Картографира динамиката на спорта и предприемачеството, общите черти и взаимовръзките за устойчива кариера на учащите се в ПОО и спортните системи;
- 2) Разработи ENDURANCE адаптирани обучения и предприемачески инструменти;
- 3) Създаде онлайн интерактивна платформа за обучение (виртуално и смесено) с отворени образователни ресурси;
- 4) Осигури устойчивост на постигнатите резултати и да насърчи тяхното прилагане в ПОО и спортните екосистеми;
- 5) Насочи дискусиата на политическо ниво към предприемачеството чрез Зелената книга на проект ENDURANCE.

Повече информация за ENDURANCE можете да откриете на уебстраницата на проекта:
<https://enduranceproject.eu/>

ВЪВЕДЕНИЕ – СПОРТЪТ И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО КАТО ИЗОЛИРАНИ ОБЛАСТИ

Въз основа на проведеното изследване по проект ENDURANCE (ИП2), се вижда значителната връзка между областите на спорта и предприемачеството. Ето защо предложената концептуална рамка на ENDURANCE относно общите черти между спорта и предприемачеството се състои от пет групи фактори:

1. Индивидуални личностни черти, общи за спорта и предприемачеството;
2. Други стимулиращи фактори на индивидуално ниво;
3. Външни поддържащи и задействащи фактори;
4. Педагогически подходи и образование;
5. Свързване на спорта и предприемачеството за създаване на социално въздействие.

Независимо от многобройните връзки, установени в литературата, в практиката тези две области все още се разглеждат като особено изолирани. Въпреки това, Европейската комисия признава значението на спорта като предприемаческа област и изготвя Бялата книга за спорта, която определя социалната и икономическата роля на спорта, заявявайки, че той може да служи като инструмент за местно и регионално развитие, градско възстановяване или за развитие на селските райони.

Въпреки че има много посветена на предприемачеството литература, неговата връзка и приложение в спорта рядко се изследват (Бол, 2005 г.; Ратен, 2011г.)¹.

Защо това е така?

Въпреки че според изследването на Накич и др. (2015 г.) има интерес към предприемачеството в спорта и мнозинството от респонденти биха започнали предприемаческо начинание в областта на спорта, ако им се отдаде възможност, по време на изпълнението на проект ENDURANCE бе установено, че много малък брой спортисти откриват свой собствен бизнес или търговия след края на спортната си кариера².

Повечето от тях смятат, че нямат опит, достатъчно знания и компетентност, за да управляват собствен бизнес. Независимо от сходните характеристики на спортистите и предприемачите (упоритост, инициативност, мотивация, работа в екип и др.), непознатата среда – предприемачеството – изправя спортистите пред нови предизвикателства. Днес спортистите не искат да поемат рискове и са подвластни на безопасната среда; те се страхуват от провал, нямат достатъчно източници на финансиране и смятат, че не са толкова добри в предприемачеството, колкото в спорта.

Възможните елементи за обсъждане са насочени към следните теми:

- Спортистите мислят победоносно, но не и предприемачески;
- Победоносно мислене като средство за предприемачески успех;
- Рисковете на терена – спорт и бизнес.

¹ Накич, А. Сталин, Лдж., Томленович: Изследване на интереса към развитието на предприемачеството в спорта. Сборници на Университета в Риека, Том 3 (2015 г.), №. 1, с. 1-14

² По време на интервютата, проведени със спортни предприемачи и изпълнението на 2 пилотни дейности и 1 мултиплициращо събитие, в които се включиха около 100 спортисти и потенциални спортни предприемачи, в открита дискусия и разговори с тях се стигна до заключението, че много малък брой спортисти на местно и регионално ниво решават да се занимават с предприемачество след края на кариерата си.

Предложения за преодоляване на посочените предизвикателства:

- Проучване на местната среда – анализ на броя на спортистите, броя на спортистите с двойна кариера, броя на предприемачите в областта на спорта;
- Събиране на участници от трите споменати групи, лица, вземащи решения, спортни клубове и общности, доставчици на ПОО и други заинтересовани страни, важни за двете области;
- Организиране на срещи, кръгли маси и/или дебати в местните общности по горепосочените въпроси;
- Организиране на обучения, семинари и уъркшопи (материалите на проект ENDURANCE са достъпни онлайн), използващи работата в екип, решаването на конкретни казуси от практиката като част от обучението (разширено обучение);
- Запознаване на спортистите с факта, че притежават повечето от характеристиките, които са ключови за предприемачеството, чрез обучението и модулите на проект ENDURANCE.

В рамките на проект ENDURANCE, партньорите разгледаха редица академични източници и практически документи, свързани със спортното предприемачество, което им помогна да опишат връзките между тези две области. Освен това се проведе и интервюта със спортисти и бяха разгледани няколко докторски дисертации. Въз основа на това, партньорите разработиха рамка, в която се открояват пет области на общите черти и връзките между спорта и предприемачеството.

1. Индивидуални личностни черти, общи за спорта и предприемачеството:

Определени личностни черти и когнитивни характеристики са причината спортистите да бъдат по-склонни да обмислят идеята за предприемачество и да подобрят шансовете си за успех в бизнеса. Съществуват много сходства между спорта и предприемачеството по отношение на личностните характеристики, които и двете области насърчават и изискват. Спортистите се сблъскват с много предизвикателства по време на кариерата си, които несъзнателно ги подготвят за света на предприемачеството.

2. Други стимулиращи фактори на индивидуално ниво:

Факторите, които са свързани основно с личната и семейната среда на отделното лице, контактите, уменията, придобити по време на спортната кариера, експертните познания в областта на спорта и дисциплината, образованието и достъпа до ресурси. В допълнение към личните характеристики съществуват редица променливи на индивидуално ниво, които се засилват чрез или в резултат на спорта и могат да бъдат използвани в предприемачеството.

3. Външни подкрепящи и задействащи фактори:

Фактори като спортна инфраструктура и спортни общности, политики и програми, предприемачески климат и благоприятна бизнес среда, културни и социални норми, бариери пред предприемачеството и/или преход от спорт към предприемачество, или системи и инициативи, които подкрепят предприемачеството. Външната среда и факторите, които я подкрепят и насърчават, са, разбира се, различни във всяка страна и могат да се различават и на регионално или местно равнище.

4. Педагогически подходи и образование:

Образователните възможности по отношение на съдържанието и педагогиката. Примери за добри практики в областта на образованието и обучението по предприемачество; наличие на общи и адаптирани учебни възможности, видове обучение, подходящи методи на преподаване и педагогически подходи. От педагогическа и образователна гледна точка, връзката между спорта и предприемачеството е най-добрата, но все още не е много тясна, особено във висшето образование.

5. Свързване на спорта и предприемачеството за създаване на социално въздействие:

Как спортното предприемачество допринася за социалното включване, поддържането на социална стабилност и мир, здравословното прекарване на свободното време и социалното взаимодействие, създаването на работни места и местната икономика; как социалните бизнес модели да бъдат трансформирани в търговски модели; как традиционните бенефициенти могат да се превърнат в клиенти.

По-подробно тематично описание на общите черти между спорта и предприемачеството, можете да откриете на уебсайта на проекта в раздел „Картографиране“ (<https://www.enduranceproject.eu/mapping.php>).

КОИ СА ЛИПСВАЩИТЕ ЕЛЕМЕНТИ ВЪВ ВРЪЗКАТА МЕЖДУ СПОРТА И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО?

Въпреки че има много прилики и взаимовръзки между спорта и предприемачеството, има и някои липсващи елементи, които възпрепятстват плавния преход между тези области. По време на нашето изследване и взаимодействие със заинтересованите страни в рамките на проект ENDURANCE, бяха установени следните липсващи елементи и пропуски, на които трябва да се обърне внимание:

- **Внимание:** Малко спортни организации включват в дейността си областите на спортното предприемачество и двойната кариера. Ето защо предоставянето и насърчаването на обучение по предприемачество трябва да бъде включено в дейностите на спортните организации, асоциации, клубове и др. В противен случай те трябва поне да познават съществуващите схеми и инициативи за подкрепа, за да информират допълнително своите членове и да участват в тях, когато е уместно.
- **Осведоменост:** Темата за спортното предприемачество и двойната кариера на спортистите не е широко застъпена. Потенциално решение на този проблем е системното повишаване на обществената осведоменост относно взаимовръзката между спорта и предприемачеството и изтъкването на успешни примери.
- **Бизнес грамотност:** Ниско качество на отделните бизнес идеи и неспазване на стратегията „fail fast“. Участието в обучения и придобиването на предприемачески умения може да подобри бизнес грамотността на спортистите и професионалистите в областта на спорта и да увеличи шансовете им за успех. Менторството от опитни бизнесмени също може да бъде полезно.
- **Дигитални умения:** В съществуващите програми за обучение по предприемачество не се отделя достатъчно внимание на дигиталните умения. Дигитализацията е важна и за свързаните със спорта индустрии. Освен „традиционните“ пътища за спортно предприемачество (напр. от спортист до треньор или собственик на клуб), предприемаческият потенциал на спортната общност следва да бъде насочен и към по-иновативни дейности с по-голяма добавена стойност.
- **Улесняване на бизнеса:** Високата бюрократична и административна тежест, свързана със започването и особено с управлението на бизнес. Наличните консултантски и помощни услуги са полезни при изпълнението на административните задължения. Цялата информация и инструкции, необходими за създаване на спортно предприятие, следва да бъдат достъпни чрез единен, леснодостъпен ресурс – „на едно гише“.
- **Индивидуални бариери:** Спортистите и професионалистите в областта на спорта притежават качества, които намаляват техния предприемачески потенциал, като например страх от провал или слаба бдителност към възможностите за бизнес. Тези аспекти могат да бъдат преодоляни чрез специализирано обучение, менторство или коучинг. Трябва да се подчертаят паралелите между спорта и предприемачеството, за да се насърчи предприемаческата самоувереност. Следва да се подчертаят потенциалните източници на бизнес възможности, които могат да бъдат разпознати и създадени в рамките на спорта и чрез него.
- **Интерес сред спортистите:** Спортистите и професионалистите в областта на спорта не се възползват от възможностите за обучение. Въпреки че е трудно да се съсредоточим и на двата фронта, образованието е много важно след края на спортната кариера. Спортистите трябва да бъдат осведомени по този въпрос и да бъдат насочвани към различните възможности. Ролевите модели също могат да бъдат полезни.

- **Специализирани структури и подкрепа:** Малко организации се фокусират върху връзката между спорта и предприемачеството, а често липсват и специални схеми и инструменти за подкрепа. Цялата информация, инструкции, практически примери и материали за обучение в рамките на съществуващите инициативи следва да бъдат насочени към конкретни спортни целеви групи. Те не трябва да включват само спортисти (т.е. перспективата за двойна кариера), а да обхващат и други целеви групи като например различни специалисти в свързаните със спорта области, спортисти аматьори и т.н. (т.е. цялостната перспектива за спортно предприемачество).
- **Персонализирано обучение и образование:** Наличните образователни материали по предприемачество (ако има такива) са твърде общи и технически, без да са насочени към спортния контекст. Ето защо се препоръчва обучението по предприемачество да бъде съобразено със съответния контекст, да бъде практическо, да отразява нивото на бизнес грамотността на потребителите и да включва всички съответни бизнес измерения. За повече подробности, моля, прочетете следващия раздел.

КАК ПЕРСОНАЛИЗИРАНОТО ОБУЧЕНИЕ И ОБРАЗОВАНИЕ МОГАТ ДА ЗАПЪЛНЯТ ТАЗИ ПРАЗНИНА?

Темата за образованието и обучението може да бъде разгледана от различни гледни точки, в зависимост от конкретните очаквани резултати от дискусиата: ако целта ни е да консолидираме богатство от знания, които да са от полза за представителите на публичния сектор, работещи в областта на политиките за образование и заетост (т.е. политическите програми, насочени към социалните нужди и възможности), най-подходящата справка може да дойде от насоките на ГД „Образование и култура“ от 2014 г. за възможностите за развитие на двойната кариера.

Персонализираното образование, в същия мащаб и обхват, както в настоящата Зелена книга, прониква във всички насоки, подчертани в гореспоменатия политически документ. Всъщност това, което наблюдаваме при международния анализ, извършен от партньорите, и при неофициалните консултации със заинтересованите страни и други групи (т.е. спортни организации, академични среди и др.), се простира до „призив за действие“ за децентрализиран подход към образованието и обучението в областта на изграждането на предприемачески капацитет, бизнес и управленска грамотност, които изглеждат много по-близки до коучинг парадигмата, отколкото до традиционните педагогически модели. Това е един от аспектите на това как обучението по предприемачество може да бъде по-добре адаптирано към спортния контекст.

Прецизирането и адаптирането на програмите за изграждане на капацитет към очакванията и желанията резултати от обучението го превръщат в много по-въздействащо, ангажиращо и приобщаващо изживяване, като същевременно подпомага специалистите да задържат вниманието, интереса и, най-важното, доверието на учащите. Предоставянето на учебните програми отгоре надолу е в противоречие с възможността да се използват механизми за съвместно разработване, които помагат на учащите и преподавателите сами да определят координатите и етапите на обучението.

За да се постигнат тези резултати, на учителите и специалистите следва да се предостави известна гъвкавост при осъществяването на програмата за обучение, въз основа на съществения контекстуален фактор, който те са в състояние да оценят, преценят и преработят, а именно: мотивацията на обучаемите за участие в курса, научените уроци и ползите, които очакват, двигателите и вдъхновението, но също така и техния личен и професионален контекст, свързан със спортната им кариера.

„Индивидуалният профил за обучение“ всъщност представлява едно от основните предложения на Европейската комисия, което гарантира, че всеки има достъп до възможности за обучение, които са съобразени с неговите нужди, през целия му живот и независимо от това дали в момента работи или не.

Разбира се, съответствието, съгласуваността и последователността на описания индивидуален подход не са толкова плавни, колкото си мислим: адаптирането предполага доста „сложен“ процес на анализ и оценка, чиято цел е да установи какъв би могъл да бъде най-ефективният път, предвид настоящите обстоятелства – т.е. студентите със спортна насоченост могат да изразят различни нужди в сравнение с професионалните спортисти или спортните специалисти; неформалната среда може да изисква напълно различен подход, за разлика от формалната и т.н.

Оценъчният анализ трябва да вземе предвид и двете целеви групи в противоположния спектър на инициативата: учащите, разбира се, като бенефициенти на обучението, но и специалистите, като катализатори на образователното съдържание. По този начин може да се валидира пригодността и използваемостта на съдържанието, като се включат специфичните нужди и на двете страни: придобиването на нови компетенции (умения, нагласи и знания) от страна на учащите и утвърждаването на нов методологичен подход към предоставянето на съдържанието от страна на учителите.

ПРЕДЛОЖЕНИЯТ ПОДХОД НА ПРОЕКТ ENDURANCE И НАУЧЕНИТЕ УРОЦИ

Ключови аспекти на „Подходът на проект ENDURANCE“:

- Адаптиран към спортния контекст;
- Модалност между двете версии – онлайн и лице в лице;
- Платформата за обучение със свободен достъп, като основен стълб;
- Гъвкавост, възможност за персонализиране и индивидуализиране;
- Възможност за трансфер и адаптиране – от различни целеви групи към отделните потребители в различни контексти.

Адаптиран

Обучението на проект ENDURANCE е разработено с оглед на специфичния контекст на спорта и спортното предприемачество. Обхванатите теми са подбрани по начин, който отразява въпросите, свързани с всички аспекти на спортното предприемачество. Съдържанието на обучението е обогатено с практически примери и помощни документи (напр. профили на ролеве модели или казуси).

Модалност

Инструментариумът на проект ENDURANCE е подходящ както за онлайн, така и за присъствено обучение. Всички необходими материали са налични – от презентациите до учебните и помощните материали, които са раздадени на участниците. Онлайн обучението може да се проведе както в режим на самоподготовка, така и в интерактивна онлайн среда. И двата варианта се поддържат изцяло от платформата на проект ENDURANCE.

Платформа за обучение със свободен достъп

Обучението чрез платформата за обучение със свободен достъп на проект ENDURANCE се оказва изключително ефективно и полезно, особено в ситуацията на пандемичен хаос. Тя предостави възможност за сливане на света на бизнеса и спорта, като покри специфичните нужди на предприятията от спортен тип и увеличи силните им страни чрез онлайн средства.

ПЛАТФОРМАТА НА ПРОЕКТ ENDURANCE е самостоятелно хранилище на знания и обучение, специално посветено на изграждането на предприемачески капацитет в спорта и подобряването на възможностите за самостоятелна заетост. Тя представлява леснодостъпна врата към нов свят на възможности в областта на спортното предприемачество. Опитът, потребностите и очакванията на потребителите бяха поставени на преден план при проектирането и разработването на платформата, за да се създаде уникален, практически обоснован учебен ресурс. За да се постигне най-висока степен на отвореност, потребителите не се нуждаят от регистрация, за да получат достъп и да използват ресурсите, инструментите или функционалностите на Платформата. Платформата на проект ю ENDURANCE е достъпна на седем езика (английски, фински, хърватски, словашки, български, италиански и испански).

Гъвкава, с възможност за адаптиране и индивидуализиране

Въпреки че е адаптиран към спортния контекст, инструментариумът на проект ENDURANCE не е замислен като ресурс, който е „универсално решение за всички“. Партньорите, представителите на целевите групи или крайните потребители са повече от добре дошли да разчитат на материалите за обучение, разработени от консорциумът на проекта, като първоначален стимул и вдъхновение към собствения път на развитие. Макар че със сигурност темата за „двойната кариера“ е проблем за целия ЕС, не съществува универсален „подход на ЕС“ към свързаните с нея възможности за обучение и образование.

Възможност за трансфер и адаптиране

Обучителните материали на проект ENDURANCE са свободно достъпни в различни формати, включително в такива за редактиране. По този начин може лесно да се извърши допълнителна корекция, обогатяване, контекстуализация или превод. Бъдещите потребители (по-специално доставчиците на образование и обучение) могат да използват материалите в съответствие със своите нужди. Всъщност, при разширяване на обхвата, в нови условия се препоръчва обогатяване на съдържанието с контекстуални допълнителни елементи, като например практически примери, ролеви модели, местни гост-лектори и др.

Платформата на проект ENDURANCE е с умишлено вграден висок потенциал за трансфер, който я прави устойчива и трайна, предоставяща качествено и практично дигитално обучение, което има за цел да повиши предприемаческия капацитет в спорта. По всяко време могат да се създават нови области на обучение, а според получените резултати и извлечените поуки тя може да се адаптира към други държави, като се добавят нови езици, а разглежданите теми и възрастовите рамки се разширят, благодарение на лесната ѝ навигация и включените възможности за игровизация.

По време на тестването и валидирането, научихме следните **УРОЦИ**:

Организацията на обучението

Поради ситуацията с COVID-19, обучението се проведе онлайн както чрез специалната образователна платформа, така и чрез други онлайн средства, като например Zoom. Материалът се оказа гъвкав и подходящ за различни средства. Съдържанието на платформата е напълно адаптирано за онлайн обучение чрез платформи като Zoom или MS Teams.

Комуникация с целеви групи и потенциални участници

Комуникацията с целевите групи и потенциалните участници се осъществяваше чрез електронната поща и социалните мрежи, както и чрез вътрешни мрежи и свързани партньори.

Набиране на участници и записване

За да наберат участници, всички партньори действаха в съответствие с възможностите си, като използваха своите преки бенефициенти или се свързаха с няколко национални асоциации по електронна поща, като ги

информираха за датата, характеристиките и целите на обучението. Бе предоставен и линк към онлайн обучението.

Управление на класната стая

Официалните документи и материалите за обучение бяха използвани по време на обучението и доказаха своята ефективност. Обучителите представиха съдържанието с помощта на PowerPoint презентация и онлайн примери, за да демонстрират приложимостта на представените концепции.

След обучителната сесия е препоръчително потребителите да прегледат онлайн съдържанието на платформата ENDURANCE, да проверят знанията си чрез онлайн теста за самооценка, да използват игровите функционалности и да попълнят онлайн формуляра за обратна връзка.

Мотивация на участниците

Участниците бяха доста мотивирани от полезността на представеното съдържание. Като цяло, съдържанието бе оценено като полезно и интересно, като бе подчертан и ценният му принос за започване и развитие на бизнес. Интересът на участниците бе потвърден от техните въпроси и коментари по време на курса. Всички коментари бяха положителни. Освен това, обучаемите се радват, че имат достъп до платформата, за да преминат и други курсове, в допълнение към представените, за да увеличат знанията си.

Обратна връзка от участниците

Платформата предоставя възможност за обратна връзка от потребителите, с цел подобряване на качеството на обучението. Освен това бяха проведени сесии за брейнсторминг, които събраха предложения и идеи, като се четяха на глас въпросите от образаца на формата за обратна връзка.

Участниците смятат, че съдържанието на обучението е предимно с практическа насоченост. Те смятат, че то отговаря на настоящите им нужди. Един от най-положителните аспекти е, че съдържанието на обучението е адаптирано към основното ниво на знания. Това се счита за предимство, защото задържа вниманието върху обучението, а не го откъсва от него. Продължителността и подредбата на учебните единици се смятат за подходящи. Обучението насърчава активното учене. Броят на курсовете, разнообразието на съдържанието, наличието на всички материали на всички езици на проекта и възможността за изтегляне на курсовете са оценени високо.

Препоръки за провеждане на обучение в различни оперативни условия:

- Би било добре да използвате социалните мрежи, за да достигнете до възможно най-много заинтересовани страни;
- Полезно е учебният материал да се комбинира с допълнителни примери/казуси от реалния живот, за да се демонстрира приложимостта на научените концепции.

ОБОБЩЕНИ ПРЕПОРЪКИ, ОСНОВАНИ НА ОПИТА НА ПРОЕКТ ENDURANCE, НАСОЧЕНИ КЪМ ЕКОСИСТЕМИТЕ НА СПОРТА И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВОТО

Опитът на партньорите на проект ENDURANCE в проектирането, изпълнението и управлението на нашите дейности се изразява в следните препоръки към спортните и предприемаческите екосистеми:

Широк обхват, индивидуален фокус: Инициативите за предприемаческо образование и подкрепа на спортната общност не трябва да са насочени единствено към спортистите, а да обхващат и други целеви групи, свързани със спорта, като например различни професионалисти в областта на спорта, спортисти

аматьори и др. Освен това, цялото съдържание на обучението, информацията, инструкциите или практическите примери следва да бъдат контекстуализирани и насочени към конкретните целеви групи, свързани със спорта. Същевременно те следва да бъдат съобразени с образователния ценз на обучаващите се и тяхната текуща бизнес грамотност.

Изграждане на осведоменост и повишаване на чувствителността на заинтересованите страни: Ще бъдат разработени официални и неофициални платформи, инициативи и събития за повишаване на осведомеността на всички заинтересовани страни относно значението и белите петна при свързването на спорта и предприемачеството. Обществената осведоменост относно взаимовръзката между спорта и предприемачеството следва систематично да се повишава и да се изтъкват успешните примери. Спортното предприемачество следва да се подчертава като възможност за придобиване на икономическа независимост чрез правене на това, което даден човек обича. Съществуват много примери за спортисти, които създават предприятия както в рамките на своите спортове, така и извън тях.

Лесен достъп: Цялата информация за наличните възможности за обучение и подкрепа, както и инструкциите, необходими за създаване на спортно предприятие, следва да бъдат достъпни чрез единен, леснодостъпен ресурс – „на едно гише“ (напр. уебсайт). Също така, предоставянето на обучение по предприемачество и/или насърчаването му трябва да бъде възможно най-близо до получателите му. Например, то може да бъде включено в дейностите на спортните организации, асоциации, клубове и др. В това отношение онлайн ресурсите представляват добра отправна точка. В идеалния случай обаче те трябва да бъдат последвани от следните схеми за обучение и подкрепа.

Разрушителен подход: Образованието и подкрепата за предприемачество трябва да предизвикат „традиционните“ пътища за спортно предприемачество, например от спортист до треньор или собственик на школа. Предприемаческият потенциал на спортната общност следва да бъде насочен и към дейности извън спортната индустрия, включително към иновативни начинания и такива с по-висока добавена стойност. Освен това, инициативите за подкрепа трябва да насочват спортистите и другите лица, занимаващи се със спорт, към области и сектори, които предлагат благоприятни бизнес перспективи. В допълнение към това, спортното предприемачество е свързано и със създаването на социално въздействие. Съществуват примери за многобройни проекти, които генерират социално въздействие в области като социално включване, изграждане на осведоменост или ангажиране и активизиране на общността.

Съвременно и практическо образование и обучение: Практическото обучение по предприемачество е необходимо във всички образователни институции, които предоставят образование и обучение в областта на спорта. Проектирането и разработването на учебни материали следва да се възползва от наличието на съществуващи съвременни рамки на ЕС, като EntreComp или DigiComp. Материалите за обучение по предприемачество трябва да бъдат изчерпателни и да обхващат широк спектър от различни измерения на предприемачеството. Същевременно обаче те трябва да се придържат към принципа „интелигентно и просто“, както по отношение на очертаването на структурата на обучението, така и на действителните резултати. Когато е необходимо, следва да се предоставят връзки към допълнителни ресурси, в случай че целевите групи желаят да задълбочат познанията си по някои специфични теми.

ИЗСЛЕДОВАТЕЛИ

Асоциация за развитие на българския спорт	България	Йоанна Дочевска Ивайло Здравков
Братиславски университет Коменски, Факултет по мениджмънт	Словакия	Мариан Холинка Юрай Микуш Оскар Карлик
IDP SAS	Италия	Рикардо Ди Марко
INTERNET WEB SOLUTIONS	Испания	Роберта Албертаци Мария Кристина Скарано
Висш учебен институт за обществени политики, IHF	Белгия	Лоренцо Костантино
Университетът по приложни науки Карелия	Финландия	Хари Миелонен Сату Мустонен Ане Риханен
Спортна асоциация в Пореч	Хърватия	Ирена Шкер Александър Беакович Верица Манс
Частно средно спортно училище	Словакия	Силвия Якъбова Славомир Авраамовски

ОТКАЗ ОТ ОТГОВОРНОСТ

Този доклад представлява един от резултатите от ръководения от Братиславския университет Коменски проект „ENDURANCE“, съ-финансиран по програма Еразъм+ на Европейския съюз.

Подкрепата на Европейската комисия за изготвянето на тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява само възгледите на авторите и Комисията не може да носи отговорност за каквото и да е използване на информацията, съдържаща се в нея.

За всякакви коментари, свързани с този доклад, моля, свържете се с АРБС: info@bulsport.bg.

Този доклад включва материали от всички събития по проекта и публични ресурси и информация.

© ENDURANCE, Братиславския университет Коменски, 2022 г.

Възпроизвеждането е разрешено, при условие че източникът е посочен.

